

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Katedra politologie Institut politologických studií

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR/KA PRÁCE: Tomáš RYZA
NÁZEV PRÁCE: Srovnání vývoje zpravodajských služeb v ČR a SR po roce 1989
AUTOR POSUDKU: PhDr. Petr JUST, Ph.D.
PRACOVIŠTĚ: katedra politologie IPS FSV UK (ext.)
TYP POSUDKU: posudek oponenta práce

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE^{*)}

		1. Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, ale odchylení je vhodné a v práci zdůvodněné	Odchyluje se od tezí a odchylení není vhodné a v práci zdůvodněné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1.	Cíl práce	X			
1.2.	Metoda práce	X			
1.3.	Struktura práce	X			

^{*)} Označte „X“ vybrané hodnocení.

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení ve sloupcích 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé podbody) (max. 1000 znaků).

2. HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH KRITÉRIÍ TEXTU

		Známka
2.1	Logičnost struktury práce	1
2.2	Vnitřní provázanost výkladu	2
2.3	Ucelenost výkladu	1
2.4	Úroveň poznámkového aparátu a odkazů	3
2.5	Dodržení citační normy	2
2.6	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm 4!)	2-3
2.7	Oprávněnost a vhodnost příloh	1
2.8	Celková úprava textu (přehlednost textu, vyváženost struktury práce, logická provázanost, grafická podoba textu)	1

^{*)} Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 (výborné – velmi dobré – dobré – nedostatečné)

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé podbody) (max. 2000 znaků).

Veškerý komentář k bodům hodnoceným 3 je uveden ve shrnujícím komentáři v části č. 4 (viz níže).

3. HODNOCENÍ ODBORNÉHO CHARAKTERU PRÁCE

		Známka
3.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	2
3.2	Pochopení zpracované literatury a informačních zdrojů k tématu	1
3.3	Schopnost aplikovat metodologické postupy vhodné pro zvolené téma	2

3.4	Argumentace a úplnost výkladu	1-2
-----	-------------------------------	-----

^{*)} Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 (výborné – velmi dobré – dobré – nedostatečné)

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé podbody) (max. 1000 znaků).

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a myšlenek apod.) (max. 1500 znaků).

Předkládaná bakalářská práce vyvolává trochu smíšené pocity. Na jedné straně bezpochyby velmi zajímavé téma, přínosné, originální a „neokoukané“. Z autorova pojetí je navíc evidentní jeho zájem o danou problematiku. I po stránce obsahové zpracováno přehledně a čtivě, bez nějakých závažnějších obsahových chyb či nedostatků (pár menších zmíněno později). Struktura práce je logická, jednotlivé části jsou vzájemně provázány. Cíle jsou stanoveny jasně, autor k jejich naplnění v práci směřuje a v závěru své poznatky sumarizuje. Na straně druhé ale text vyvolává určité rozpaky nad některými formálními aspekty, které však v kvalifikační práci nemohou být opomenuty, odsunuty do pozadí ani odděleny od obsahu, neboť tvoří společně jeden celek. Otazníky vyvolávají již na samém začátku práce anotace a klíčová slova. Anotace v autorově pojetí je jen název práce rozepsaný do rozvinuté věty, klíčová slova se zase nezvykle liší v české a anglické verzi. To by se ale dalo ještě přehlédnout. V úvodu ale například chybí analýza zdrojů. Považuji to zejména u práce o zpravodajských službách za ještě důležitější, protože právě v této části se měl autor vyrovnat s nevěřejností některých zdrojů a tím pádem určitým omezeným využitím některých zdrojů. Chybějící analýza zdrojů v úvodu jakoby se pak ale odrážela ve vlastním textu.

Nevím, nakolik je to dáno tématem práce, ale zdá se na první pohled, že autor poměrně šetří s odkazy. To na celé práci považuji za největší negativum. Přitom odkazy chybí i na místech, kde se autor očividně opírá o jiné myšlenky a je tedy na místě připojit okamžitě odkaz na zdroj. Například hned v kapitole 1.1. Vymezení pojmů na s. 3 autor představuje některá pojetí zpravodajské činnosti v minulosti, udává i jejich autory (Sun Tzu, Carl Clausewitz), ale ani v jednom případě se neobjevuje odkaz, přitom se mi nezdá, že zrovna v tomto kontextu by musel být zdroj utajen. Odkud tyto informace pocházejí? Citovaný příklad ze s. 3 je v tomto posudku uveden jen jako ukázka, podobných prohrěšků se bohužel v textu práce vyskytuje mnohem více, v podstatě se tento problém chybějícího či nepřesného odkazování na zdroje prolíná celým textem. Jak ale píšu výše, někde to může být důsledek využití nevěřejného zdroje. Tím se ale vracím ke své poznámce, že toto měl autor zmínit v úvodu práce. Navíc ne všechna opomenutí odkazů lze dle mého názoru vysvětlit nevěřejností zdrojů. Např. na s. 9 zaujme následující věta bez uvedení odkazu: „První český premiér Václav Klaus v rámci této diskuze dokonce pronesl, že žádné zpravodajské služby nepotřebuje, neboť má BBC.“ Bez uvedeného zdroje budí výše uvedená věta spíše dojem jakéhosi „drbu“. Někdy se odkaz sice objeví, ale třeba až po několika odstavcích nebo až na konci kapitoly / podkapitoly, z čehož sice můžeme usuzovat, že dané informace v kapitole pocházejí ze zdroje uvedeného na tomto místě, i zde se ale nabízí otázka, zda je takováto práce se zdroji správná. Navíc i v případě, že autor odkaz na zdroj uvede, ne vždy je dodržena nutnost uvést co nejpřesnější identifikaci původu. Zde mám na mysli chybějící odkaz na konkrétní stranu u tištěných zdrojů (autor uvádí pouze formát „autor, rok“ namísto „autor, rok, strana“).

Občas se v textu objevují i menší faktografické chyby či určité obsahové nepřesnosti, ne však v nějakém větším rozsahu. V kapitole 2.2. Transformace civilních služeb mám dojem, že autor smíchává dohromady termíny SNB a StB, resp. text budí dojem, že autor tyto termíny považuje za synonyma. Možná to tak není, možná to autor tak nemyslel nebo já jsem to špatně pochopil, každopádně při čtení textu to tento dojem vzbuzuje. StB byla jednou ze složek SNB (II. správa SNB), byť velmi významnou. Není ale tedy úplně přesné tvrzení o rozpuštění SNB (s. 18 a 21), tato teze se má patrně týkat StB, případně II. správy SNB. Pod SNB totiž spadaly i jiné složky, například VB, která nebyla rozpuštěna, ale přetransformovala se v roce 1991 na Policii ČR. Na s. 33 je uvedeno, že spis Gorila se týká „druhé Gašparovičovy vlády“, správně má být „druhé Dzurindovy vlády“ (Gašparovič nikdy v čele vlády nebyl).

Pozornější měl být autor ale i v závěrečné jazykové revizi textu. Častým problémem je chybně psaná interpunkce, zejména v dlouhých souvětích (opět jeden příklad za všechny ze s. 9 „Zaměstnanci služby budou potom souhrnně označováni jako zpravodajští důstojníci (nebo zpravodajci) jenž by se dali dále rozdělit na operativní důstojníky (operativce) podílející se na získávání informací a analytiku, jež získané informace vyhodnocují.“); často jsou chybně uváděna velká / malá písmena. Objevují se i překlepy („Clausewitz“ namísto „Clausewitz“ na s. 3; „aktivity“ namísto „activity“ v anglické citaci na s. 5; „Czech Republic“ na s. 37 nebo

poměrně nešťastný překlep v názvu studie Petra Zemana „Historie a limity debat o reformě zpravodajských služeb v ČR aneb umíme si už nelít čistého vína?“ na s. 38 – správně má být „nalít“).

5. OTÁZKY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT MUSÍ VYJÁDŘIT

5.1	Vyjádřete se k výtkám v posudku, zejména k práci se zdroji.
5.2	Jak vnímáte problematiku přechodu vysloužilých / odejitých / propuštěných zpravodajských důstojníků do soukromého sektoru v rolích advokátů, soukromých detektivů či bezpečnostních poradců? Je tato záležitost nějak legislativně upravena? Pokud ano, jak? Pokud ne, jak by to mělo být dle Vašeho názoru případně upraveno?
5.3	Jak byla nakonec vyřešena kauza údajného odposlouchávání některých novinářů slovenskou vojenskou tajnou službou v roce 2011?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(po vytištění posudku ručně zakroužkujte vámi navrhované hodnocení):

~~výborně~~ – velmi dobře – ~~dobře~~ – ~~nedoporučuji k obhajobě~~

(hodnocení velmi dobře je podmíněno kvalitní obhajobou, zejména vysvětlením práce se zdroji)

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ (max. 700 znaků)

Datum: 31. srpna 2012

Podpis: